

11.08.2022
KSL/124/03.06.00/2022

kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö KESELY/166/2022

LAUSUNTO KIRVESVUOREN TUULIVOIMAHANKKEEN JA SÄHKÖNSIIRRON YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Keski-Suomen ELY-keskus pyytää Keski-Suomen liiton lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Kyyjärven ja Perhon rajalla sijaitsevan Kirvesvuoren tuulivoimahanketta ja sen suunniteltua sähkönsiirtoa. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Tuulivoima-alue sijaitsee noin kuusi kilometriä Kyyjärven keskustasta koilliseen ja noin yhdeksän kilometriä Perhon keskustasta kaakkoon. Hankealueen pinta-ala on noin 2 260 ha. Hankealueen maa-alueet ovat yksityisten maanomistajien, yhteismetsän, Metsähallituksen ja Finsilvan omistuksessa. Tuulivoimaloiden yksikköteho on 4–10 MW ja voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. YVA-menettelyssä tutkitaan seuraavanlaisia vaihtoehtoja (VE):

- VE0: Hanketta ei toteuteta
- VE1: Toteutetaan 20 tuulivoimalaa, joista 18 sijoittuu Kyyjärven ja kaksi Perhon kunnan alueelle
- VE2: Toteutetaan suppeampi vaihtoehto, joka muodostetaan YVA-selostusvaiheen alkaessa

Tuulivoima-alueen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein ja alueelle rakennetaan sähköasema. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kahta reittivaihtoehtoa (VEA ja VEB), joissa rakennetaan uusi 110 kV tai 400 kV ilmajohto. VEA:ssa uusi ilmajohto on noin 32,5 km ja VEB:ssä noin 27,7 km pitkä. Ilmajohto liitetään sähköverkkoon Alajärven sähköasemalla tai jo aiemmin johdonvarsiliityntänä nykyiseen 110 kV voimajohtoon. Voimajohto rakennetaan osin uuteen maastokäytävään ja toteutettavaksi valittavasta ratkaisusta riippuen osin nykyisen voimajohdon rinnalle. Sähkönsiirron vaihtoehdot tarkentuvat YVA-selostusvaiheessa.

Voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa tuulivoima-alue on osoitettu suurimmaksi osaksi biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Biotalousalueen tukeutuvan alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Tuulivoima-alueen lounaisosaan ulottuu maakuntakaavan Kaakkolamminnevan soidensuojelullisesti arvokas luonnonsuojelualue (SL, nro 123), jolla on kasvillisuus- ja linnustoarvoja. SL-alueen suojelumääräyksen mukaan alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Suojelumääräys on voimassa, kunnes suojelualue varsinaisesti perustetaan. Lisäksi tuulivoima-alueen länsireunaa sivuaa maakuntakaavan ohjeellinen moottorikelkkailureitti ja kulttuuriympäristön vetovoima-alue.

Hankealueen välittömälle vaikutusalueelle eteläpuolelle jää maakuntakaavan Pölkin maakunnallisesti arvokas maisema-alue (nro 24). Maakuntakaavamääräyksen mukaan alueella tulee edistää kestävän maatalouden

harjoittamista ja alueen suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti.

Käynnissä oleva Keski-Suomen maakuntakaavan päivitys, maakuntakaava 2040, käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa (tv), hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä. Maakuntakaavaluonnos oli nähtävillä 5.5.2022 sakka. Maakuntakaavan 2040 luonnoksessa Kirvesvuoren hankealue sijoittuu pääosin seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon soveltuvaan alueeseen (nro 12, Kirvesvuori).

Maakuntakaavaprosessi jatkuu tarvittavilla lisäselvityksillä. Ennen ehdotusvaihetta tehtäviin selvityksiin kuuluvat mm. sähkönsiirron kanta- ja alueverkon kokonais selvitys sekä tuulivoiman maisemavaikutusten toinen vaihe, jossa arvioidaan ja havainnollistetaan merkittävät maisemavaikutukset. Myös kaavan vaatima Natura-arvioinnin tarve ja laajuus täsmentyvät. Lisäselvityksien tulokset otetaan huomioon maakuntakaavaehdotuksessa.

Keski-Suomen liitolla ei ole erityistä huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa arvioitaviksi esitettyihin ympäristövaikutuksiin, eikä ohjelmassa kuvattuihin arviointimenetelmiin. Keski-Suomen liitto pitää tärkeänä hankkeen aiheuttamien vaikutusten kattavaa selvittämistä niin luontoympäristön, maiseman kuin ihmisiin kohdistuvien vaikutusten osalta. Maakuntakaavan näkökulmasta erityisesti maisemallisiin ja linnustollisiin vaikutuksiin tulee kiinnittää huomiota.

Maisemavaikutuksia tulee aina tarkastella tapauskohtaisesti ja vaikutusten merkittävyys riippuu mm. maisema-alueen ominaispiirteistä sekä tuulivoimaloiden määrästä ja sijoittumisesta. YVA-ohjelmaan sisältyvä Peuralamminnevan Natura-arviointi on linnustoarvojen kannalta tärkeää. YVA-ohjelmassa on mainittu maakuntakaavan Kaakkolamminnevan SL-alue, mutta ohjelmassa todetaan, ettei hankealueella ole perustettuja luonnonsuojelualueita. Maakuntakaavan SL-kohde on kuitenkin perustettu Kaakkurin suojelualueen nimellä luonnonsuojelualueeksi vuonna 2020. Noin 90 ha luonnonsuojelualueen pesimälinnusto on monipuolinen.

Lisäksi liitto pitää sähkönsiirron ja tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten selvittämistä tärkeänä. Sähkönsiirron reittivaihtoehto VEA kulkee Peuralamminnevan pohjoispuolitse. Vaikutusten arvioinnissa on tärkeää ottaa huomioon Natura-alueen suojeluperusteena oleva linnusto ja alueella pesivä uhanalainen laji. Myös maakuntakaavaa varten tehdyt ja tehtävät selvitykset tulee ottaa arvioinnissa ja jatkosuunnittelussa huomioon. Paikallisten kansalaisten tiedonsaannin lisäämiseen ja mielipiteiden huomioon ottamiseen on tärkeää kiinnittää huomiota.

Lausunnon on valmistellut Reima Väливаara, reima.valivaara@keskisuomi.fi, 0405950918.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

